

Politiikkaa ja järkiperusteita

Ylioppilaskunnissa lähestyvät syksyn edustajistovaalit ja tavalliseen tapaan esille nousevat spekulatiot erilaisten 'sisäpiirien' roolista ylioppilaskuntien päätöksenteossa ja hallinnossa. Osaltaan kritiikkiin vastasi Teknillisen Korkeakoulun Ylioppilaskunnan (TKY) hallituksen puheenjohtaja Christian Elg. Hän kirjoitti viime viikolla ylioppilaskunnan lehdessä Polyteekkarissa päätöksenteosta usein ulospäin näkyvästä yksituumaisuudesta muun muassa, että TKY:ssa ei nykyään puoluepolitiikalla ole kovin vahvaa jalansijaa ja että käsiteltyihin, tiiviisti ylioppilaskuntaan liittyviin asioihin otetaan kantaa useimmiten järkiperustein ja siis saavutetaan useasti myös yksimielisyys.

Tämänsuuntainen ajattelutapa vaikuttaa ainakin teekkariympyröissä melkoisen, suorastaan vaarallisen, tavalliselta. Ja rohkenen väittää, että ilmiö on yhteiskunnassamme laajempikin.

Mutta miten ihanan naiivi maailmankuva tämä onkaan! Ajatellaan, että on olemassa jokin absoluuttinen yhteinen hyvä, joka voidaan yleisesti hyväksyä, kunhan vain unohdetaan 'politikointi' ja tarkastellaan asioita kaikin puolin 'järkevästi'. Pintaa vähäsen rapsuttamalla voi kuitenkin nähdä demokratian rapautumassa: Eihän enää ole väliä, kuka asioista päättää, kunhan vain muistetaan ajatella ja perustella mielipiteet järkevästi. Miksi siis turhaan edes äänestää, kun järkevästi ajatellen kuitenkin on vain yksi tapa hoitaa asioita? Politiikkaan nyt ei ainakaan kannata lähteä mukaan ja pilata siinä mainettaan turhanaikaisella jankkaamisella.

Kysymykseksi kuitenkin jää, kuka määrittelee järkevän ajattelutavan, millä perusteella joku mielipide on järkevästi perusteltu ja miksi taas joku toinen ei. Loppuun asti vietyä tätä järjestelmää kutsutaan (valistuneeksi) diktatuuriksi. Ja tämä onkin koko maailmankuvan heikkous.

Unohdetaan kokonaan, että maailma ei olekaan yksinkertaisen mustavalkoinen, että eri ihmiset katsovat samaakin asiaa hyvin erilaisista näkökohdista. Ei ymmärretä, että maailma näyttäytyy eri havainnoijille täysin erilaisena ja he siis tekevät siitä hyvin erilaisia johtopäätöksiä. Ja tämä tarkoittaa, ettei asiaan kuin asiaan voi olla olemassa universaalia järkiperustetta, joka olisi kaikkien hyväksyttävissä.

Ja juuri tässä vaiheessa kuvaan astuu mukaan demokratia, avoin julkinen keskustelu ... ja se paljon parjattu politiikka. Nämä ovat kansanvaltaisen yhteisön tai yhteiskunnan työvälaineitä suurimman yhteisen tekijän löytämiseksi eri toimijoiden ja tavoitteiden välille. Tämä kaikki on jokaisen yksilön tarpeen mielessään tutkiskella ja sisäistää, jotta voi pätevästi itselleen perustella äänestämisen ja muun poliittisen vaikuttamisen merkityksen ja tarpeen demokraattisessa järjestelmässä.

Jos ihan rehellisiä ollaan, niin onhan asia vähän niin, että jos esimerkiksi TKY:n linjauksia ja päätöksentekoprosessia tarkastellaan, niin yhteisymmärrys kyllä yle-

sä vallitsee siitä, kuinka muiden rahoja tulisi käyttää. Heti, jos on kyse ylioppilaskunnan tai opiskelijoiden itsensä omista rahoista, soraääniä alkaakin löytyä ja kompromissia joudutaan hakemaan. Tätä kompromissien hakemista voidaan sitten kutsua politiikaksi tai joksikin muuksi.

Poliittisen toimijan kannalta haasteeksi jääkin, miten kaikki yhteisiä järkisyitä perusteiksi etsivät ja myös koko nukkuvien puolue saataisiin ymmärtämään demokratian ja siitä luontaisesti seuraavan poliittisen toiminnan luonne sekä tätä kautta tarjolla olevat vaikuttamismahdollisuudet. Edustajistovaaleissakin noin kaksi kolmesta jättää perinteisesti äänensä käyttämättä. Valitettavasti.

Johanna Tikanmäki

Keskustan Opiskelijaliiton liittohallituksen jäsen

Otaniemi

Kirjoitus on julkaistu Suomenmaan Kolmossivulla 5.10.2005.